

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 1 беті

**Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі**

СИЛЛАБУС

«Апаттар медицинасы»

Мамандығы: 09160100 «Фармация»
Біліктілігі: 4S09160101 «Фармацевт»
Оқу түрі: күндізгі
Оқытудың нормативтік мерзімі: 2жыл 10 ай
Циклдар мен пәндер индексі: ЖКП 09
Курс:2
Семестр:4
Пән: «Апаттар медицинасы»
Бақылау нысаны: Д/сынық
Барлық сағат/кредит көлемі KZ:24/1
Аудиториялық- 12
Симуляциялық -12

Шымкент, 2024 ж.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 2 беті

«Апаттар медицинасы» пәні бойынша силлабус 2020 жылғы МЖМБС негізінде құрастырылды.

Мамандығы: 09160100 «Фармация»

Біліктілігі: 4S09160101 «Фармацевт»

Оқытушы: Бегембетова А.К.

Силлабус «Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 «27» 08 2024ж

Кафедра меңгерушісі: Г.Ж.Сарсенбаева

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 1 «29» 08 2024ж

Әдістемелік кеңес төрайымы: Г.С.Рахманова

Оқытушылар туралы мәліметтер:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 3 беті

№	А.Ж.Т.	Қызметі және дәрежесі	Оқытатын пән атауы	@mail
1	Бегембетова Айсапар Кемельбековна	оқытушы	Апаттар медицинасы	aisapar.86@mail.ru
2.	Маликова Баян Сабековна	аға оқытушы магистр	Апаттар медицинасы	bayanmalikov@gmail.com

Байланыс ақпараты:

Кафедраның орналасуы: Әл-Фараби алаңы 3, ОҚМА-ның №4 оқу ғимараты,

3.1.Кіріспе

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 4 беті

"Апаттар медицинасы" кез келген төтенше жағдайлар кезінде ТЖ ошағында халықтың өмірін құтқару мен денсаулығын сақтауға бағытталған ғылыми білім мен практикалық қызмет жүйесін ұсынатын медицина саласы.

3.2.Пәннің саясаты:

Студенттерге қойылатын талаптар:

- 1.Дәлелді себептерсіз сабақтардың барлық түрлерін жібермеу.
- 2.Практикалық сабақтарда белсенді болу.
- 3.Командада жұмыс істей білу.
- 4.Студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарына және оқу-әдістемелік үрдісті жетілдіру бойынша кафедраның іс-шараларына белсенді қатысуы.
- 5.СӨЖ-ді кесте бойынша орындау, әйтпесе студент айыппұл санкцияларын алады (СӨЖ-ді уақытында тапсырмаған және студенттің келмей қалған жағдайда рейтинг 2,0 балға төмендейді).
- 6.Аудиторияда қауіпсіздік техникасын сақтау.
- 7.Дәрісті дәлелсіз себептермен босатқан кезде айыппұл балы 1,0 құрайды.
- 8.Емтиханға жіберу рейтингі дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ, аралық бақылаудан құралады.
- 9.Пән бойынша емтиханға жіберудің қорытынды рейтингі 50 балдан (60%) кем болмауы тиіс.
- 10."Қанағаттанарлықсыз" бақылау кезінде студент емтиханға жіберілмейді.

Айыппұл санкциялары:

- Білім алушы пән саясатын бір рет бұзғаннан кейін оқытушыдан ауызша ескертпе сөгіс алады.
- Пән саясатын үнемі бұзатын болса кафедра меңгерушісі деканатқа сәйкес рапорт жазады.
- Бір аралық бақылаудан қанағаттанарлықсыз баға алған үшін (АБ1, АБ2) пән бойынша емтиханға жіберілмейді.
- Аудиториялық сабақты себепсіз жіберілген әрбір сабақ үшін білім алушының аралық бақылаудан 1 балы төмендетіледі, марапат балдарды ағымдық бақылаудың орташа бағасына қосылады.
- Кафедраның саясаты бойынша айыппұл және марапат балдары ескеріледі.
- Симуляциялық және БОӨЖ сабақты себепсіз жіберілген әрбір сабақ үшін білім алушының БӨЖ баллынан 2 балы төмендетіледі.
- БҒК белсенді қатысқан жұмысы үшін (конференцияда баяндамамен шығу) студентке 5 балдан 10 балға дейін қосылады.
- Егер білім алушы 50% күнделікті рейтингіден (яғни 30 балл) жинамаса, ол емтиханға жіберілмейді.

3.3.Пәннің мақсаты:

Авария, апат, қауіпті табиғи құбылыс,эпидемия, эпизоотия, жаппай қырып-жою құралдарын қолдану нәтижесінде пайда болуы мүмкін төтенше жағдайлар ошағында халықтың тіршілік әрекетінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша білімді меңгеру.

3.4. Пәннің міндеттері:

- бейбіт және соғыс уақытындағы төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдерін білу;
- төтенше жағдайларда халыққа көмек көрсету үшін медициналық қызметті ұйымдастыру қағидаларын, міндеттерін білу;
- ТЖ ошағында алғашқы медициналық көмек көрсету дағдыларын меңгеру.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 5 беті

3.5. Оқытудың соңғы нәтижелері:

- "Өмір тіршілігінің қауіпсіздігі" түсінігі;
 - адамдардың денсаулығы мен өміріне және қоршаған ортаға қауіп-қатерді арттыруға ғылыми-техникалық прогрестің әсері;
 - төтенше жағдайлар түрлері;
 - "зақымданған" және "зардап шеккен" ұғымы;
 - ҚР АҚ және ТЖ мәселелері бойынша таңдаулы құжаттарды білу.
- Білім алушы істей білуі тиіс:
- бейбіт және соғыс уақытындағы төтенше жағдайларда халықты қорғау жөніндегі негізгі принциптер мен іс-шараларды анықтау;
 - төтенше жағдайлар кезіндегі медициналық салдарды бағалау;
 - кез келген апат қаупі туралы халықты хабардар ету дағдыларын меңгеру;
 - ТЖ кезінде зақымдаушы факторларды анықтау.

3.6. Реквизитке дейінгі: алғашқы әскери және технологиялық дайындық

3.7. Реквизиттен кейінгі: шұғыл көмек көрсету

3.8. Пәннің қысқаша мазмұны:

«Тіршілік қауіпсіздік негіздері» адамның төтенше жағдай кезіндегі өмір сүру ортасымен қауіпсіз қарым-қатынасының, шаруашылық объектілерінің тұрақты жұмыс істеу әдістерін, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды ескерту мен салдарын жою және осы заманғы зақымдау құралдарын ажырата білудің аса қажеттігін көрсетеді.

3.9. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны, оқыту түрлері/әдістері/технологиялары және сабақтың ұзақтығы (білім алушылардың өзіндік жұмысы, білім алушылардың оқытушымен өзіндік жұмысы, аудиториялық сабақтар, симуляциялық сабақтар)

3.9.1. Аудиториялық сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың аталуы	Мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Тіршілік қауіпсіздігі негіздері. Апаттар медицинасы.	Кіріспе. Пәннің міндеттері. Апаттар медицинасы-міндеті төтенше жағдайларда зардап шеккендерге (зардап шеккендер немесе ауырғандар жаппай пайда болған жағдайда) медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру болып табылатын медицина саласы.	1
2	Бейбіт және соғыс уақытындағы ТЖ халыққа көмек көрсету үшін медициналық қызметті ұйымдастыру, принциптері, міндеттері.	Төтенше жағдай - мемлекетке төнген түрлі қауіпке байланысты елбасы немесе парламент жариялайтын уақытша режим. Ол табиғат апаты, соғыс қаупі, техногендік апат, халық ішіндегі толқу, т.б. жағдайларда жарияланады.	1
3	ТЖ кезінде зардап шеккен халықты емдеу-эвакуациялық	Медициналық сұрыптау (триаж)-зақымданудың (аурудың) сипаты мен	1

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 6 беті

	қамтамасыз ету негіздері. Медициналық сұрыптау.	ауырлығына қарай ТЖ нәтижесінде жаппай түскен кезде әр топқа көмек көрсету кезектілігі мен орнын және/немесе эвакуациялау кезектілігі мен тәсілін анықтай отырып, біртекті емдеу-алдын алу немесе эвакуациялық іс-шараларға мұқтаж топтарға зақымданғандар мен науқастарды бөлу әдісі.	
4	Төтенше жағдайларда балаларға шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Халықты, оның ішінде балаларды жаппай зақымдану кезінде медициналық қамтамасыз етуді жоспарлау және ұйымдастыру ең аз материалдық шығындар болған кезде, барлық мұқтаждарға барабар медициналық көмек көрсетуді қысқа мерзімде қамтамасыз ету мақсаттылығынан салынуы және қалыптасуға тиіс.	1
5	Ұзақ уақыт қысылып қалу синдромы. Зақымданғандарға көмек көрсету кезіндегі медициналық тактика.	Ұзақ қысылу синдромы (СДС) - үйінді, ғимараттардың қирауы, көшкіндер нәтижесінде әртүрлі апаттар мен дүлей зілзалалар кезінде пайда болатын жарақаттардың ең ауыр түрлерінің бірі.	1
6	ТЖ ошағында санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру.	Төтенше жағдайларда санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шаралар халықтың еңбекке қабілеттілігін қолдау, оның денсаулығын сақтау және санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылықты қамтамасыз ету мақсатында ұйымдастырылады және жүргізіледі.	1
7	Төтенше жағдайлардың психологиялық аспектілері.	Төтенше жағдайлардың психологиялық аспектілері. Үрей, сасқалақтап, абыржушылық, сіресіп қалу симптомы. Қызбалардың негізгі түрлері.	1
8	Медициналық көмектің түрлері. ТЖ кезіндегі хирургиялық бейіндегі зақымдануларды диагностикалау және емдеу ерекшеліктері.	Медициналық көмектің негізгі түрлері: 1) дәрігерге дейінгі медициналық көмек; 2) білікті медициналық көмек; 3) мамандандырылған медициналық көмек; 4) жоғары технологиялық медициналық қызмет; 5) медициналық-әлеуметтік көмек.	1
9	ТЖ ошақтарында зардап шеккендердің реанимациялық іс-шаралары. Реанимациялық іс-шаралардың мақсаты.	Реанимация немесе Жандану ағзаның өмірлік маңызды функцияларын, ең алдымен тыныс алу мен қан айналымын қалпына келтіру болып табылады. Реанимацияны тыныс алу және жүрек қызметі болмаса немесе олар ағзаның ең аз қажеттіліктерін қамтамасыз етпейтіндей тежелген кезде жүргізеді.	1
10	Термиялық зақымданулар	Алғашқы жәрдем- зардап шегушіні салқын	1

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 7 беті

	кезіндегі медициналық көмек	бөлмеге немесе көлеңкеге әкеліп, үстіндегі киімдерін шешіп, жүрек аумағына және басына суық басып, молырақ тұзды сусын беру қажет. Ауыр түрінде қолдан дем алдыруға және жүрекке массаж жасауға кірісу керек.	
11	Иондық сәулелендірумен зақымданғанда медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Иондаушы сәулеленумен адам ағзасында іс жүзінде ешқандай кедергі жоқ. Ағзаға еніп, өз энергиясын шығара отырып, олар организмдегі заттың кез келген молекуласын иондандырады, олардың химиялық байланысын бұзады, бұл организмдегі биологиялық процестердің қалыпты ағымы мен метаболизмін бұзады.	1
12	Радиация себептері, түрлері адам ағзасына әсер ету дәрежелері.	Реанимация немесе Жандану ағзаның өмірлік маңызды функцияларын, ең алдымен тыныс алу мен қан айналымын қалпына келтіру болып табылады. Реанимацияны тыныс алу және жүрек қызметі болмаса немесе олар ағзаның ең аз қажеттіліктерін қамтамасыз етпейтіндей тежелген кезде жүргізеді.	1
	Барлығы:		12

3.9.2 Симуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың аталуы	Мазмұны	Сағ/саны
1	Кіріспе. Тіршілік қауіпсіздігі негіздері. Апаттар медицинасы.	Кіріспе. Пәннің міндеттері. Апаттар медицинасы-міндеті төтенше жағдайларда зардап шеккендерге (зардап шеккендер немесе ауырғандар жаппай пайда болған жағдайда) медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру болып табылатын медицина саласы.	1
2	Бейбіт және соғыс уақытындағы ТЖ халыққа көмек көрсету үшін медициналық қызметті ұйымдастыру, принциптері, міндеттері.	Төтенше жағдай - мемлекетке төнген түрлі қауіпке байланысты елбасы немесе парламент жариялайтын уақытша режим. Ол табиғат апаты, соғыс қаупі, техногендік апат, халық ішіндегі толқу, т.б. жағдайларда жарияланады.	1
3	ТЖ кезінде зардап шеккен халықты емдеу-эвакуациялық қамтамасыз ету негіздері. Медициналық сұрыптау.	Медициналық сұрыптау (триаж)- зақымданудың (аурудың) сипаты мен ауырлығына қарай ТЖ нәтижесінде жаппай түскен кезде әр топқа көмек көрсету кезектілігі мен орнын және/немесе	1

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 8 беті

		эвакуациялау кезектілігі мен тәсілін анықтай отырып, біртекті емдеу-алдын алу немесе эвакуациялық іс-шараларға мұқтаж топтарға зақымданғандар мен науқастарды бөлу әдісі.	
4	Жер сілкінісі және қауіпті жағдайларда халықты қорғау. Төтенше жағдай аймағында алғашқы медициналық көмекті ұйымдастыру	Жер сілкінісі – аяқтың қозғалуы немесе мантияның беткі қабаты мен жер үсті бөліктерінің бөлшектенуінен болатын жер сілкінісі. Ұзақ қашықтыққа діріл ретінде жетуі мүмкін жер бетінің дүмпулері мен дірілдері.	1
5	Ұзақ уақыт қысылып қалу синдромы. Зақымданғандарға көмек көрсету кезіндегі медициналық тактика.	Ұзақ қысылу синдромы (СДС) - үйінді, ғимараттардың қирауы, көшкіндер нәтижесінде әртүрлі апаттар мен дүлей зілзалалар кезінде пайда болатын жаракаттардың ең ауыр түрлерінің бірі.	1
6	. Төтенше жағдайлардың психологиялық аспектілері Аралық бақылау-1	Төтенше жағдайларда санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шаралар халықтың еңбекке қабілеттілігін қолдау, оның денсаулығын сақтау және санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылықты қамтамасыз ету мақсатында ұйымдастырылады және жүргізіледі.	1
7	ТЖ ошағында санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру	Төтенше жағдайлардың психологиялық аспектілері. Үрей, сасқалақтап, абыржушылық, сіресіп қалу симптомы. Қызбалардың негізгі түрлері.	1
8	Медициналық көмектің түрлері. ТЖ кезіндегі хирургиялық бейіндегі зақымдануларды диагностикалау және емдеу ерекшеліктері.	Медициналық көмектің негізгі түрлері: 1) дәрігерге дейінгі медициналық көмек; 2) білікті медициналық көмек; 3) мамандандырылған медициналық көмек; 4) жоғары технологиялық медициналық қызмет; 5) медициналық-әлеуметтік көмек.	1
9	Суға батқандар аймағында жедел жәрдем көрсету.	Суға бату - бұл тыныс жолдарының суға толып, тыныс алуында қиындықтар туғызып, адамның тұншығуына әкеледі. Суға бату мен күйіп қалудың алдын алу шараларын ұйымдастыру.	1
10	Термиялық зақымданулар кезіндегі медициналық көмек	Алғашқы жәрдем- зардап шегушіні салқын бөлмеге немесе көлеңкеге әкеліп, үстіндегі киімдерін шешіп, жүрек аумағына және басына суық басып, молырақ тұзды сусын беру қажет. Ауыр түрінде қолдан дем алдыруға және жүрекке массаж жасауға	1

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	58-12-2024 16 беттің 9 беті

		кірісу керек.	
11	Химиялық зақымдану ошағында АХҚЗ қолдану кезіндегі медициналық көмек көрсету ерекшеліктері.	Химиялық қару- ұрыстық химиялық заттарды (ҰУХЗ) қолдануға негізделген жаппай зақымдау құралының бірі. Алғашқы дәрігерлік көмек. Аммиакпен зақымдалған адамды таза ауаға шығарып, жылы киім кигізіп, тыныштықта қалдыру керек	1
12	Химиялық қауіпті ошақтарда тұрғындарды қорғау. Аралық бақылау-2	Химиялық қауіпті объектілер (ХҚО) болып авария немесе қирау кезінде халықтың, жануарлар мен өсімдіктердің жаппай зақымдануы мүмкін объектілер ұғынылады. Улы заттардың ірі қорына химиялық өндіріс орындары, целлюлоза – қағаз, мұнай өңдейтін және мұнай химиялық кәсіпорындары, кара және түсті металлургиялар, жер тыңайтқышын шығаратын кәсіпорындар жатады.	1
	Барлығы:		12

3.10. Әдебиеттер, негізгі және қосымша.

Негізгі әдебиеттер:

1. Левчук, И. П. Апат медицинасы: дәрістер курсы: оқу құралы = Медицина катастроф : курс лекций: учеб. пособие / И. П. Левчук, Н. В. Третьяков, Н. Т. Жайнақбаев ; РФ білім және ғыл. министрлігі. - ; "И. М. Сеченов атындағы Москва мед. акад". ұсынған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 544 бет. с. : ил.
2. Немеребаев, М. Н. Тіршілік қауіпсіздігі: оқу құралы / М. Н. Немеребаев. - Алматы : Эверо, 2014. - 220 бет с.
3. Левчук, И. П. Безопасность жизнедеятельности: учеб. пособие для мед. училищ и колледжей / И. П. Левчук, Е. К. Хандогина ; М - во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Московский мед. ун - т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 144 с.
4. Баубеков, С. Ж. Өмір қауіпсіздігі негіздерін оқытудың әдістемесі: оқу құралы: 0109000 – Тіршілік қауіпсіздік негіздері және валеология / С. Ж. Баубеков, М. Н. Немеребаев, С. З. Қазақбаев ; ҚР БҒМ. - Алматы :Эверо, 2013. - 132 бет. с.
5. Нәбиев, Е. Н. Апат медицинасы: оқу құралы / Е. Н. Нәбиев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; Мед. Білім мен ғыл. инновациялық технологиялар ырысп. орт. ЖШС; Астана мед. ун-ті АҚ. - Астана : Б. ж., 2012. - 250 бет. с.
6. Левчук, И. П. Медицина катастроф: учеб. пособие / И. П. Левчук, Н. В. Третьяков. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 240 с. : ил.

Қосымша әдебиеттер:

1. Скорая медицинская помощь: национальное руководство / Российское общество скорой медицинской помощи ; под ред. С. Ф. Багненко и др. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 888 с. : ил

Интернет-ресурстар:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	58-12-2024 16 беттің 10 беті

1. Микрюков, В. Ю. Безопасность жизнедеятельности [Электронный ресурс] : электронный учебник / В. Ю. Микрюков. - Электрон. текстовые дан. (988 Мб). - М. : КНОРУС, 2011. - эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Стандарты медицинской помощи. Стандарты медицинской помощи, Утвержденные Минздравсоцразвития России. Амбулаторно-поликлиническая и санаторно-курортная медицинская помощь. Скорая медицинская помощь. Специализированная медицинская помощь. Высокотехнологичная медицинская помощь. [Электронный ресурс] . - Электрон. текстовые дан. (31,2 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2008. - эл. опт. диск
3. Кочевой, Н. А. Основы безопасности жизнедеятельности [Электронный ресурс] : учеб. пособие / Восточно - Казахстанский государственный технический университет. - Электрон. текстовые дан. (14,0 МБ). - Усть - Каменогорск : Лаборатория Мультимедия, 2007. - эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Приходько, Н. Г. Безопасность жизнедеятельности [Электронный ресурс] : курс лекции / Н. Г. Приходько. - Электрон. текстовые дан. (1,75 МБ). - Алматы : Юридическая лит., 2006. - 366 эл. опт. диск (CD-ROM).
5. Безопасность жизнедеятельности [Электронный ресурс] : лекции для студентов. - Электрон. текстовые дан. (428 Мб). - М. : Изд-во Медиа Сервис, 2000, 2006. - эл. опт. диск (CD-ROM).

3.11. Оқытудың және білім берудің әдістері:

Аудиториялық сабақтар: дәріске жалпы шолу

Симуляция: ауызша сұрау, тестілік тапсырмаларды құрастыру

3.12. Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау әдістері:

Ағымдағы бақылау: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын құрастыру.

Аралық бақылау: теориялық және практикалық материалдардың нәтижелерін қорыту. Өткен тақырыптар симуляциялық сабақтар және аудиториялық тақырыптары бойынша билет бойынша, ауызша сұрау (6-12-ші). Өтілген теориялық, симуляциялық, сабақтарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау.

Қорытынды бақылау: Билеттер бойынша ауызша диф/сынақ

Рейтинг шкаласы

Әріптік баға жүйесі	Сандық эквивалент	Баллдар (%-дық көрсеткіш)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	
B	3,0	80-84	Жақсы
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	Қанағаттанарлық
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	
Бағалау критерилері	Өте жақсы «А»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген		

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	58-12-2024 16 беттің 11 беті

жағдайда Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда Қанағатсыз «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда.....
--

Пән бойынша қорытынды баға мынадай формула бойынша бақылаулар нысандарының белгіленген қатынасына сүйене отырып ресми ведомостьқа енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға = (ТК (аудиториялық, семинарлар) + ТК Симуляция + ТК (аралық бақылау) = РД (жіберу рейтингі) x 60% + баға (Э x 40%)

Емтихан: қорытынды тест

Оларды орындау жөніндегі әдістемелік нұсқаулар (ұсынымдар):

Аудиторияға (дәрістерге, семинарларға) дайындық кезінде берілген үлестіру материалын мұқият оқып, қайталау)

Бағалау критерийлері:

Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен түсінігін тексеруге.

Тестте 50-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 балл.

Тапсыру мерзімі: Орындалған тапсырмаларды жүктеу үшін белгіленген мерзім: оқу курсы аяқтаған сәттен бастап екі апта. Уақытында тапсырылмаған жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75-0,9

Ауызша жауап

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Ауызша жауап	Өте жақсы 95-100 90-94 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателер жібермеді, оқылатын пәннің теориясы мен концепциясына және бағыттарына сүйене отырып оларға критикалық бағалау берді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жібермегенде, студенттің өзінің түзетуімен сәйкессіздіктер мен принципіалды емес қателер жіберді, оқытушы көмегімен бағдарлама материалдарын жүйеге келтірді.
	Қанағаттанарлық 65-69 60-64 50-54 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде принципіалды қателер жіберді, тек оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектеліп, материалдарды жүйелеуде едәуір қиналды.
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жіберді, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиетті меңгере алмады, пәннің ғылыми терминологиясын пайдалана алмады.

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 12 беті

Тест тапсырмаларын құрастыру

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Тест тапсырмаларын құрастыру	Өте жақсы 95-100 90-94 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен тест тапсырмаларын құрастырды, көлемі 10-нан кем емес, тест тапсырмаларын мазмұнды негізімен анықты, ұқыпты, дәл құрастырды, жауаптарды алгоритмімен бір типті және адекватты варианттарды берді, дұрыс жауаптарын нақты белгіледі.
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен тест тапсырмаларын құрастырды, көлемі 10-нан кем емес, тест тапсырмаларын мазмұнды негізімен анықты, ұқыпты, дәл құрастырды, жауаптарды алгоритмімен бір типті емес варианттарды берді, дұрыс жауаптарын нақты белгіледі.
	Қанағаттанарлық 65-69 60-64 50-54 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен тест тапсырмаларын құрастырды, көлемі 10-нан кем емес, кейбір тест тапсырмаларын мазмұнды негізімен, бірақ анықты емес, ұқыпты емес, дәл емес құрастырды, жауаптарын варианттарды алгоритмімен бір типті емес берді, дұрыс жауаптардың барлығын емес нақты белгіледі.
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес тест тапсырмаларын құрастырмады немесе оларды құрастырды, бірақ өз ойымен емес, көлемі 10-нан кем, мазмұнды емес негізімен, анықты емес, ұқыпты емес, дәл емес құрастырды, жауаптарын варианттарды алгоритмсіз бір типті емес берді, дұрыс жауаптардың 50%-тен төмен нақты белгіледі.

Қосымша-1.

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін сақтайды. КҚ-3.	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін	Мейірбикелік көмектің сапасын арттыру бойынша кәсіп аралық іс-шараларда шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 14 беті

		білмейді	ережелерін орташа деңгейде біледі	жақсы деңгейде біледі	жоғарғы деңгейде біледі
ОН 2	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін көрсетеді. КҚ-1	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін көрсете алмайды.	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін орташа деңгейде көрсете алады.	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін жақсы деңгейде көрсете алады.	Хирургиялық стационарларда жедел аурулар кезіндегі пациентке бағытталған мейірбикелік көмек көрсету және ауруханаішілік инфекциялардың алдын алу бойынша клиникалық дағдылар мен технологиялар туралы білімін жоғарғы деңгейде көрсете алады.
ОН3	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын көрсетеді. КҚ-1.	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын көрсете алмайды.	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын орташа деңгейде көрсетеді	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын жақсы көрсетеді	Клиникалық бағалау, алғашқы өмірді құтқару және дағдарыстар мен апаттарға шұғыл әрекет ету дағдыларын жоғарғы деңгейде көрсетеді
ОН4	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын көрсетеді,	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын көрсете	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын жақсы	Төтенше жағдайларда тиімді кәсіби қарым-қатынас дағдыларын жоғарғы

	топтық жұмыс үшін жауапкершілікті бөліседі. КҚ-3, БҚ-3.	алмайды, топтық жұмыс үшін жауапкершілік ті білмейді.	орташа деңгейде көрсетеді, топтық жұмыс үшін жауапкершілікті бөліседі.	деңгейде көрсетеді, топтық жұмыс үшін жауапкершілік ті бөліседі.	деңгейде көрсетеді, топтық жұмыс үшін жауапкершілік ті бөліседі.
ОН5	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды жоспарлайды. КҚ-1	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды жоспарла алмайды.	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды орташа деңгейде жоспарлайды.	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды жақсы деңгейде жоспарлайды.	Жедел жәрдем бөлмесінде мейірбикелік қосбасшылық дағдыларын көрсету арқылы мейірбикелік іс-шараларды жоғарғы деңгейде жоспарлайды.